

La UAB investeix doctor *honoris causa* Jacques Drèze

Jacques Drèze va rebre el guardó de mans del rector de la Universitat, Lluís Ferrer, el 3 de març passat, a la sala d'actes del Rectorat. **PÀG. 3**

CONTINUA L'ANY DE LA COMPUTACIÓ

Llorenç Huguet va oferir una conferència sobre la signatura electrònica a Sabadell, i al Teatre de l'Edifici d'Estudiants es va presentar el ReacTable, un instrument musical basat en els sintetitzadors dels anys seixanta. **PÀG. 6**

8 DE MARÇ, DIA DE LA DONA TREBALLADORA

El 6 de març va tenir lloc l'acte institucional de la UAB amb motiu de la celebració del Dia Internacional de la Dona Treballadora. Durant l'acte, es va retre homenatge a la tasca feta per la professora Teresa Torns. **PÀG. 13 i 14**

ES POSA EN MARXA L'EDIFICI EUREKA I

El rector de la UAB, Lluís Ferrer, i el delegat de l'Estat al Consorci de la Zona Franca, Manuel Royes, van signar el conveni mitjançant el qual el centre de transferència tecnològica Eureka I s'ubicarà al campus de la UAB. **PÀG. 9**

Reaccions davant dels fets ocorreguts, el 4 de març passat, a la Facultat de Filosofia i Lletres

El 4 de març es va produir una ocupació a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB per part d'un grup d'estudiants, mobilitzat contra la LOU, la LUC i la implantació de l'espai europeu d'ensenyament superior, que va acabar amb la intervenció dels Mossos d'Esquadra a instàncies de la Universitat. Arran d'aquests fets, el Deganat de la Facultat de Filosofia i Lletres va emetre aquest comunicat:

«El 4 de març la normalitat acadèmica, sense cap anunci previ ni cap comunicació ni decisió que ens consti de l'Assemblea d'Estudiants de Lletres, va ser interrompuda pels fets següents:

a) Cap a les 12.30 h, unes persones vestides amb granota i passamuntanyes i proveïdes de cadenes, tenalles i cadenats, i transportant reixes metàl·liques, van bloquejar els accessos interns i externs de la Facultat en mitja hora.

b) Un altre grup, alguns d'ells estudiants de la Facultat, van comminar els estudiants, professors i personal de l'administració, a sortir de la Facultat amb l'objectiu de tancar-la i ocupar-la, amb amenaces i intimidacions a alguns professors i personal de l'administració:

– Aquestes amenaces i intimidacions van incloure entrar a classes i fer fotografies amb mòbils a professorat i estudiants (afegint: “ens hem quedat amb les vostres cares”) com a mesura per forçar la interrupció i el desallotjament quan aquests s'hi resistien, atès que no era el dia de la vaga convocada.

– Aquest sistema d'agressió a persones es va produir també en alguns despatxos de professorat i oficines de PAS que no volien abandonar els seus llocs de treball ni les seves activitats.

c) Al mateix temps, es comminava la degana a donar l'ordre de fer desallotjar la Facultat.

d) Utilitzant mobiliari de la Facultat, cadires, taules, armaris i fotocopiadores, van aixecar barricades fins al sostre en els accessos tancats.

e) Davant d'aquesta situació, el Deganat, de mutu acord amb el Rectorat i la Gerència, va ordenar l'evacuació total de la Facultat per a PAS i PDI.

f) El grup que protagonitzava aquests fets va declarar la Facultat de Filosofia i Lletres tancada i ocupada.

g) Des del primer moment es va intentar establir negociacions, en què de manera directa o indirecta van participar la degana, el vicerector d'Estudiants, l'adjunt al vicerector d'Estudiants i el secretari general, amb les persones que ocupaven la Facultat. I el rector i persones del seu equip van tenir contacte telefònic diverses vegades amb una persona que s'identificava com un dels estudiants que participaven en l'ocupació.

h) Les negociacions es van establir de la manera següent:

– Per part del Deganat i del Rectorat, es demanava que es posés fi a l'ocupació, que es permetés entrar i sortir.

– Per part del grup d'estudiants responsables de l'ocupació de la Facultat, es demanava, a través de la interlocució amb l'adjunt al vicerector d'Estudiants:

i. Que es convoqués un Consell de Govern de la UAB extraordinari per debatre sobre el procés de Bolonya.

ii. Que no hi haguessin sancions als estudiants responsables dels fets.

iii. Que el rector convoqués una roda de premsa, amb presència dels grups que havien assumit l'ocupació, on llegís un manifest que diria que havia mentit, que el procés de presa de decisions sobre Bolonya no havia estat democràtic, que la UAB estava en fallida econòmica i que la Universitat es declarava insubmisal al procés de Bolonya, la LOU i la LUC.

i) Les autoritats democràticament escollides per governar la UAB i la Facultat, el Rectorat i el Deganat, no podien acceptar sota cap coacció ni amenaça la darre-ra reivindicació. Es va oferir la possibilitat d'acceptar els dos primers punts i que ocupessin una zona de la Facultat, per-

metent-ne l'accés de les persones. Se'ls va dir que tenien un temps prudencial, uns 40 minuts, per prendre una decisió.

j) Cap a les 19 h, el grup d'estudiants de fora, en nom de tots els estudiants que mantenien el centre tancat (impedint l'accés lliure i la realització lliure de les activitats de recerca i docència pròpies del centre), van comunicar per megafonia l'ocupació indefinida de la Facultat.

k) Davant d'aquesta situació, el rector, d'acord amb la degana, va demanar la intervenció de les forces de seguretat per assegurar que s'obria l'accés a la Facultat, les quals va arribar cap a les 20 h.

En la Junta Permanent extraordinària del 6 de març, amb presència de representants d'estudiants, el Deganat va exposar amb detall els esdeveniments, va respondre totes les preguntes, va rebre el suport de la Junta per consens i va aprovar una declaració de condemna de tota la violència produïda i soferta per part de totes les persones des del primer fins al darrer moment de la jornada del dijous 4 de març.»

D'altra banda, el Consell de Govern de la UAB, reunit el 5 de març passat, va aprovar el comunicat següent:

«El Consell de Govern [...] acorda:

1. Manifestar el seu suport a la decisió presa pel rector, amb l'acord dels degans implicats, d'aplicar les mesures necessàries per garantir l'accés a la Facultat.

2. Considerar que es tracta de fets excepcionals i reiterar la voluntat de la UAB per resoldre de manera dialogada, lliure i sense imposició qualsevol qüestió que afecti la comunitat universitària.

3. Mantenir el compromís de seguir treballant per defensar una universitat pública de qualitat.»

Finalment, es van fer públics també sengles comunicats de suport a la UAB per part de la Conselleria d'Innovació, Universitats i Empresa de la Generalitat de Catalunya i de l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP).

CAMPUS

La UAB investeix doctor *honoris causa* el belga Jacques H. Drèze, un «economista complet»

➤ Exemple i motor de la recerca econòmica a Europa, ha estat apadrinat per Salvador Barberà

El 3 de març, la sala d'actes del Rectorat va acollir la cerimònia d'investidura com a doctor *honoris causa* de l'economista Jacques H. Drèze. La proposta de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales es fonamentava en el reconeixement dels seus destacats mèrits acadèmics, de la seva contribució per impulsar i estructurar la recerca a Europa i del seu paper com a exemple en la construcció d'institucions al servei de la internacionalització, la qualitat i l'aplicació de la recerca econòmica a favor d'una societat millor. El professor Salvador Barberà va ser el padrí del nou membre del Claustre de la UAB.

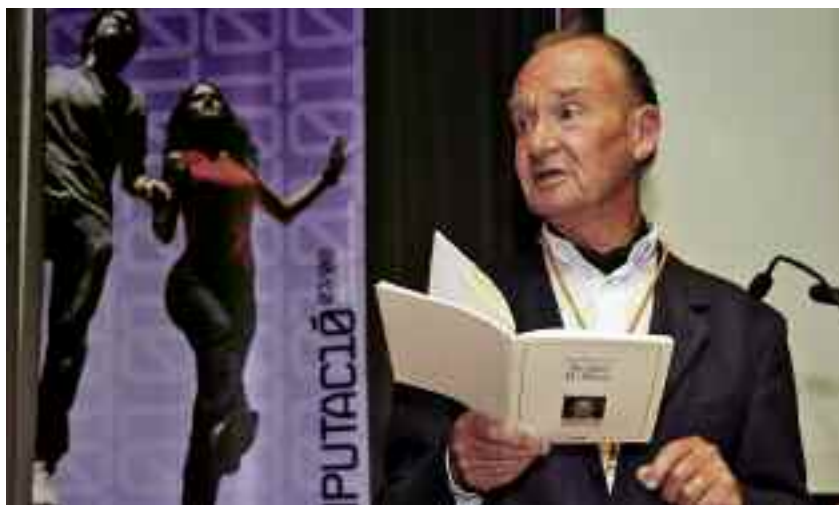
Drèze va inspirar moltes de les estratègies que els capdavaners de la gran transformació de la recerca econòmica al nostre país, liderada des de la UAB, van aplicar per engegar el gran procés renovador que va arrencar a mitjan anys setanta

Drèze va lamentar que la UE no impulsí polítiques conjuntes contra la desocupació i deixi la qüestió en mans dels estats

i que ha continuat fins avui. Una de les darreres manifestacions de l'empenta que es va iniciar llavors ha estat la creació de la Barcelona School of Economics.

El catedràtic d'Economia Salvador Barberà, padrí del doctorand i professor del Departament d'Economia i d'Història Econòmica de la UAB, va afirmar que no es pot dir que Drèze sigui només un microeconomista, un econometrista o un macroeconomista, ni tampoc que el seu treball sigui teòric o pràctic: «Ell és tot això alhora, és un economista complet».

A la seva lliçó d'investidura, el professor Drèze va parlar de la desocupació a

Drèze va fer una crida perquè els teòrics de l'economia convencin els polítics sobre la gravetat de la desocupació.

Europa. Drèze va lamentar que la Unió Europea no faci polítiques conjuntes contra la desocupació, com fa amb altres aspectes macroeconòmics com el dèficit o la inflació: «Les polítiques d'ocupació es deixen en mans dels estats». Va fer una crida als teòrics de l'economia perquè, des de les universitats i els centres de recerca, aportin un marc teòric i convencin els polítics de la importància del problema, com, per exemple, ha passat amb el canvi climàtic: «Cal aportar solucions tant des de la macro-

economia com des de la microeconomia».

El rector de la UAB, Lluís Ferrer, va tancar l'acte agraint al professor Drèze l'acceptació de la distinció: «Som una universitat jove que s'enriqueix amb l'aportació d'investigadors com Drèze». La UAB té, segons el rector, un compromís ferm amb la ciència de qualitat i lligada a la societat que nega la dicotomia ciència teòrica o ciència aplicada: «A nosaltres només ens interessa la "bona" ciència, com la que exemplifica Jacques Drèze».

Un investigador que ha obert nous camins

El professor Jacques H. Drèze (Verviers, Bèlgica, 1929) és un dels economistes europeus més importants del nostre temps. La seva recerca ha obert camins en diverses àrees: la teoria de l'equilibri general, les teories de la decisió i dels jocs, l'econometria, la macroeconomia i l'estudi de polítiques econòmiques. Ha tingut un paper cabdal en la promoció de la recerca i en l'ensenyament superior a Europa. Va fundar el Center for Operations Research and Econometrics (CORE), de la Universitat de Lovaina (Bèlgica), així com també el primer programa doctoral europeu de vertader prestigi internacional, l'European Doctoral Program in Quantitative Economics.

Drèze es va formar a la Universitat de Lieja i es va doctorar el 1958 a la Universitat de Columbia, als Estats Units, on va tenir com a directors George Stigler i William Vickrey, ambdós premis Nobel d'Economia. Va mantenir contactes als Estats Units amb els economistes més il·lustres de l'època i, també, amb molts altres de la seva generació que, juntament amb ell mateix, van acabar constituint l'elit de la recerca econòmica mundial. Drèze també ha estat molt actiu en la proposta de solucions als problemes econòmics europeus més decisius, com ara la desocupació, i ha estat un exemple i un motor de la recerca i de l'ensenyament de l'economia arreu d'Europa.

El canvi climàtic afectarà el sector turístic

L'Escola de Turisme i de Direcció Hotelera de la UAB va organitzar, el 5 i 6 de març, a l'Hotel Serhs Campus, la vuitena edició del Simposi, un debat anual sobre qüestions rellevants per al sector turístic que enguany va tenir com a tema central «El turisme i el canvi climàtic», i l'onzena edició del Taller, una trobada entre escola i empresa on s'estableixen contactes adreçats a la inserció dels titulats al món laboral.

El turisme, la primera activitat econòmica a Catalunya i a la resta de l'Estat espanyol, és el sector que es veurà més afectat pel canvi climàtic. Aquesta va ser la conclusió final del Simposi, que va posar damunt la taula les conseqüències i les oportunitats d'aquest fenomen per al sector des de perspectives ben diferents. Així, un primer problema amb el qual s'enfronta, segons Francesc Mauri, meteoròleg i home del temps a TV3 i a Catalunya Ràdio, és el de la globalització i generalització de la informació sobre el clima als mitjans, de forma que aquesta no sempre cau en mans d'especialistes, amb la consegüent pèrdua de fiabilitat i la limitació del temps que s'hi dedica.

D'aquesta manera, el públic pot no estar del tot ben informat. Un fet –la infor-

Els estudiants prenen contacte amb el món laboral.

mació fidedigna– que és essencial per als aficionats al turisme hivernal: el següent que probablement serà el que patirà més les incidències del canvi climàtic. Joaquim Alsina, director de l'Associació Catalana d'Estacions d'Esquí i Activitats de Muntanya, va fer una repassada a aquests impactes concrets i que ja són actuals, com la necessitat de més neu artificial, de situar les cotes esquiables a més metres d'altitud i d'invertir en la instal·lació de canons de neu.

Però el mateix sector turístic hi té la seva part de culpa. Josep Enric Llebot, catedràtic de Física de la Matèria Condensada de la UAB, va incidir en la contribu-

ció del sector turístic al problema, tenint en compte les emissions de gasos del transport aeri i per carretera, tot insistint que la solució exigeix invertir-hi temps i recursos econòmics.

La visió optimista va ser oferta per Javier Martín Vide, catedràtic de Geografia Física de la Universitat de Barcelona i revisor expert de l'Intergovernmental Panel on Climate Change, qui, després de recordar que el sistema climàtic és variable per naturalesa, però que el canvi actual l'ha causat l'activitat humana, i de fer un repàs als impactes negatius que això comporta, va proposar possibles mesures adaptatives per tal de convertir el problema en una oportunitat. Martín Vide va destacar la possibilitat de desestacionalitzar l'activitat turística per allargar-la fora de les clàssiques temporades, i de diversificar-la geogràficament.

Pel que fa al Taller, va acollir trenta empreses destacades del sector turístic, hotel·ler i de lleure, que van establir contactes amb més de dos-cents estudiants de segon i tercer curs de Turisme i Direcció Hotelera, els quals van tenir l'oportunitat d'entrevistar-se amb responsables de recursos humans de les empreses.

PREMIS

Miquel de Moragas, president d'una associació de recerca

Miquel de Moragas Spa, professor del Departament de Periodisme i de Ciències de la Comunicació i director de l'Institut de la Comunicació (InCom-UAB), ha estat elegit president de l'Asociación Española de Investigación de la Comunicación (AE-IC). Aquesta associació es va crear el novembre de 2006 a la Universitat de Sevilla amb la voluntat de potenciar la investigació de la comunicació en el conjunt de la política científica, facilitar la cooperació i crear xarxes d'intercanvi d'informació entre investigadors i establir una política de cooperació amb associacions internacionals d'investigació.

Enrique Fernández dirigeix la política científica del CERN

Enrique Fernández Sánchez, catedràtic de l'Àrea de Física Atòmica, Nuclear i Molecular, és president del Comitè de Política Científica del CERN des de l'1 de gener. El CERN és el laboratori de recerca en física de partícules més gran del món. Ara, s'hi està construint el Large Hadron Collider (LHC), un accelerador protó-protó que operarà amb més energia i lluminositat i que potser permetrà descobrir el bosó de Higgs. Físics de la UAB i de l'IFAE (Institut de l'Esfera UAB) participen en l'experiment Atlas que es farà a l'LHC. El Port d'Informació Científica, situat a la UAB, és un dels onze centres on s'emmagatzemen les dades de l'LHC.

Miquel Àngel Essomba, director del Centre UNESCO Catalunya

Miquel Àngel Essomba Gelabert, professor del Departament de Pedagogia Aplicada, ha estat nomenat director del Centre UNESCO Catalunya. Essomba ha estat vinculat a diverses entitats de la societat civil catalana i treballa com a consultor en matèria d'educació i diversitat cultural en institucions internacionals, com el Consell d'Europa o l'OCDE. UnescoCat és una organització no governamental associada al Departament d'Informació Pública de les Nacions Unides, que difon les activitats de la UNESCO en educació, patrimoni, cultura de la pau, educació en valors i en drets humans, diversitat cultural i lingüística i diàleg interreligiós.

Col·laboració entre la UAB i el món associatiu islàmic

Mohammed Chaib, Lluís Ferrer i Lahcen Saaou.

El 15 de febrer passat es va firmar un acord de col·laboració entre la UAB, l'Associació Sociocultural Ibn Batuta i el Consell Islàmic Cultural de Catalunya per promoure les relacions de caràcter acadèmic, de recerca i de difusió del coneixement en l'àmbit islàmic. Lluís Ferrer, rector de la UAB, Mohammed Chaib, president de l'Associació Sociocultural Ibn Batuta, i Lahcen Saaou, president del Consell Islàmic Cultural de Catalunya, van signar l'acord al Rectorat de la UAB.

El primer fruit d'aquest acord serà l'organització d'una jornada anual sobre la dimensió jurídica de l'Islam a Catalunya, titulada «Llibertat religiosa i interculturalitat: els reptes de la integració de l'Islam a Catalunya», on s'analitzaran les projeccions socials dels drets i els deures de la ciutadania musulmana. També es va anunciar la propera creació d'una escola de formació d'imams i de personal del moviment associatiu musulmà.

Han finalitzat els Seminaris Universitaris d'Actualitat Laboral

➤ Professionals de primer ordre han participat en les sessions, que han tingut lloc a la Facultat de Dret

Al llarg del primer semestre d'aquest curs, va tenir lloc el IV Cicle de Seminaris Universitaris d'Actualitat Laboral, dirigit per la professora María José Feijóo, de l'Àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la UAB. S'hi van tractar diversos temes d'actualitat sobre el món laboral amb ponents experts.

El primer seminari es va centrar en «L'Estatut del Treballador Autònom: aspectes individuals i col·lectius del seu règim jurídic», el ponent de la qual va ser el professor Antonio Baylos Grau, catedràtic de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Universitat de Castella-la Manxa. A més, van intervenir-hi experts d'àmbits jurídics diversos, com ara Ramon Vallbé, Sixte Garganté o Pedro Rabanal, per donar el seu parer sobre la nova normativa reguladora.

En el segon seminari, la professora María Fernanda Fernández López, catedràtica de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Universitat de Sevilla, va dissenyar sobre «Violència de gènere i personal funcionari: funcions i disfuncions», i José Terol, del Departament de Governació de la Generalitat, va afegir dades respecte d'aquest tema en l'àmbit de Catalunya.

Finalment, el 8 de febrer, Manuel Ramón Alarcón Caracuel, catedràtic de Dret del Treball i de la Seguretat Social de la Universitat de Sevilla, va centrar la seva exposició en el tema «Estatuto básico del empleado público». També van intervenir-hi Armand Sánchez, delegat del rector de la UAB, Ramon Bonastre, del Departament d'Innovació i Universitats, Pepa Sánchez, de la UGT, i Rut Carandell, directora de l'Escola de Prevenció i de Seguretat Integral de la UAB, cadascú valorant el paper que poden fer en aquest procés des de les seves funcions respectives.

Aquesta quarta edició ha abordat, amb professionals de primer ordre, temes d'interès per a persones que treballen en assumptes laborals tant en l'empresa privada com en les administracions públiques. La UAB, el Vicerectorat d'Investigació i la Facultat de Dret, com també l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès i la Mútua Asepeyo, han fet possible el cicle.

Ramón Alarcón i María José Feijóo.

El professor Enric Lluch, durant el seu homenatge.

Vuitanta anys d'un mestre

El dia 19 de febrer, el professor Enric Lluch va fer vuitanta anys. La Biblioteca d'Humanitats i el Departament de Geografia li van retre un càlid homenatge amb la presència de nombrosos professors, alumnes i membres del PAS, que van mostrar el seu afecte i reconeixement a l'obra i la persona del geògraf.

Durant de l'acte, Oriol Nel·lo, secretari del Departament de Planificació Territorial de la Conselleria de Planificació Territorial i Obres Públiques, va glossar el mestratge i el compromís social del professor Lluch. Els deixebles i professors

Mireia Baylina i Abel Albet van parlar de la seva tasca docent, i Mercè Bausili i Mariona Carbonell van presentar les exposicions virtual i bibliogràfica fetes amb motiu del seu vuitantè aniversari.

Com va manifestar Oriol Nel·lo, el professor Enric Lluch ha estat un dels principals impulsors de la renovació de la geografia a Catalunya durant la segona meitat del segle xx. Es va implicar, també, en diferents tasques de renovació de la vida universitària i va ser un dels participants en la redacció de l'anomenat Manifest de Bellaterra.

L'Any de la Computació porta música al campus

➤ Un nou instrument musical i la signatura electrònica centren els actes del mes de febrer

L'Any de la Computació de la UAB ha continuat durant el mes de febrer amb dues activitats ben diferents. El 21 de febrer, a la Biblioteca del Vapor Badia, a Sabadell, va tenir lloc la conferència «La signatura electrònica», a càrrec del professor Llorenç Huguet Rotger, president del Consell Econòmic i Social. Huguet va explicar que la signatura electrònica és «una tècnica criptogràfica que garanteix els requeriments de la confidencialitat dels missatges i l'autenticació de les parts en aquests processos transaccionals».

Aquesta tecnologia, segons va dir, ajudarà a «vèncer algunes barreres culturals per generar la confiança dels ciutadans sobre les operacions tramitades per Internet, confiança que va lligada als requeriments de seguretat computacional i de les comunicacions».

NOU INSTRUMENT MUSICAL

Amb un auditori ple de gom a gom i en el marc de la programació de dansa, música i teatre Artefacte 08, el 26 de febrer es va presentar, al teatre de l'Edifici d'Estudiants de la plaça Cívica, la ReacTable, un nou instrument musical inspirat en els sintetitzadors modulars dels anys seixanta. Una taula translúcida i la manera de

Llorenç Huguet, durant la seva conferència a Sabadell.

manipular-la, mitjançant el tacte, donen nom a aquest aparell, constituït, a més, per un ordinador amb programari Reac-tiVision, una càmera de llum infraroja i uns objectes de plàstic transparent il·lustrats amb figures que representen els components clàssics d'un sintetitzador: oscil·ladors, filtres, generadors, moduladors, etc.

Amb la manipulació d'aquests objectes sobre la taula –cubs, quadrats i altres figures geomètriques–, movent-los i establint relacions entre ells, i gràcies a la interfície tangible, es produeixen tota mena de sons electrònics, simples o complexos. Una segona càmera que enregistra l'acció sobre la taula projecta la imatge per tal que l'auditori gaudeixi

La ReacTable al teatre de l'Edifici d'Estudiants.

de la visualització dels sons. Una altra particularitat de la ReacTable és la possibilitat de ser manipulada per diverses persones alhora. Aquesta funció multiusuari va ser aprofitada per bona part dels assistents, que en acabar la demostració van voler ser participants de la novetat.

La ReacTable, desenvolupada pel Grup de Tecnologia Musical de la UPF (Sergi Jordà, Marcos Alonso, Günter Geiger i Martin Kaltenbrunner), arriba precedida d'una gran expectació des que la cantant islandesa Björk la descobrí al web YouTube i la utilitzés en la seva gira mundial Volta. La ReacTable està en procés de comercialització atesa la gran demanda que ha generat. S'espera que a finals del 2008 surti al mercat professional.

Els professors Carlota Solé i Alejandro Portes.

Experts internacionals en migracions es reuneixen en un simposi a la UAB

Els dies 14 i 15 de febrer, la UAB va acollir el simposi Nous Reptes del Transnacionalisme en l'Estudi de les Migracions, amb la participació d'experts de més de vint països. Organitzat pel grup GEDIME i el Departament de Sociologia de la UAB, el simposi va tractar la perspectiva transnacional en l'estudi de les migracions.

El simposi es va estructurar en dos blocs temàtics. D'una banda, la rellevància teòrica, epistemològica, empírica, analítica i metodològica de la perspectiva transnacional; i d'una altra, el trans-

nacionalisme com a factor de desenvolupament i de transformacions socioeconòmiques i polítiques, tant per als països d'origen com per als de destinació.

Un dels principals temes de debat va ser l'anàlisi del fet que algunes persones que emigren del seu país estan influenciades intensament pels vincles continus amb el país d'origen o per xarxes socials que sobrepassen les fronteres nacionals. L'estudi d'aquests vincles constitueix una dimensió crucial a l'hora d'analitzar les migracions contemporànies.

Dues mostres sobre el paper de la dona en la ciència i la tecnologia

➤ Les exposicions van versar sobre les primeres científiques i sobre les investigadores de la UAB

La UAB ha acollit, durant el mes de febrer, una exposició sobre dones investigadores al vestíbul de les facultats de Ciències i de Biociències, i una mostra sobre investigadores de la UAB a la Biblioteca de Ciència i de Tecnologia. L'exposició itinerant «Dones de ciència», organitzada per l'Institut Català de la Dona i instal·lada al vestíbul de la Facultat, mostrava les aportacions que van fer les primeres dones científiques i tècniques del nostre país, que van obrir el camí de la integració de la dona en el món científic.

De manera paral·lela, la Biblioteca de Ciència i de Tecnologia va organitzar una mostra dedicada a les científiques de la UAB, amb representació de diversos grups de recerca dirigits per investigadores de la Facultat de Ciències i de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria (ETSE).

Aquesta exposició es pot consultar en format digital accedint al web de la biblioteca.

La doctora María Josefa Yzuel, catedràtica de l'Àrea d'Òptica, del Departament de Física de la UAB, va presentar les exposicions amb la conferència «Dones de ciència i tecnologia». Yzuel va presentar algunes dades sobre la integració de la dona en l'àmbit acadèmic i va destacar el fet que actualment les diferències de gènere més rellevants es troben en comparar els percentatges de dones i d'homes que accedeixen a les escales professionals més elevades.

Exposició a la Biblioteca de Ciència i de Tecnologia.

La Llei de la dependència implica un nou model d'atenció sanitària a Catalunya

Amb el títol «Efectes del nou sistema d'atenció a la dependència sobre el sistema de salut», la diputada i presidenta de la Comissió de Salut del Parlament, Carme Figueras, va oferir, el 19 de febrer, una ponència dins el marc del XXI Dinar a UAB Casa Convalescència, organitzat per la Fundació Josep Laporte i la UAB i patrocinat per Pfizer. A l'acte, va ser-hi present el vicerector de Relacions amb

Institucions Sanitàries de la UAB, Miquel Vilardell.

La diputada va parlar de la necessitat de coordinar les xarxes social i sanitària per desplegar satisfactòriament la Llei de la dependència. Aquesta necessitat s'ha fet palesa perquè la Llei no preveu aspectes com, per exemple, la definició del paper del sistema sanitari dins el catàleg de serveis. També va destacar el canvi en el model d'atenció sanitària que implica la Llei, que augmenta la pressió assistencial a nivell primari i local i exigeix la participació activa de metges de capçalera i personal d'infermeria.

Finalment, va parlar de l'augment dels recursos disponibles i de l'increment del nombre de proveïdors de serveis socials, i va fer una crida a l'equiparació de les condicions laborals dels treballadors socials amb les dels sanitaris.

Carme Figueras, durant la seva intervenció.

BREUS

Segona edició del Premi Professor Jordi Sabater Pi

El 14 de febrer va tenir lloc la presentació de la segona edició del Premi Professor Jordi Sabater Pi, dirigit als estudiants de tercer i quart de secundària, que té com a objectiu estudiar el comportament social humà des d'una perspectiva evolutiva mitjançant l'observació directa dels primats, i exposar els resultats d'aquesta tasca de recerca en un document audiovisual elaborat pels alumnes.

El premi està organitzat de manera conjunta per la Càtedra El Cerebell Social de la UAB, el Consorci d'Educació de Barcelona i el Zoo de Barcelona.

Jornades sobre l'impacte de l'educació per a la ciutadania

Els dies 14, 15 i 16 de febrer, van tenir lloc les V Jornades Internacionals de Recerca en Didàctica de les Ciències Socials, que organitza anualment el Departament de Didàctica de la Llengua, de la Literatura i de les Ciències Socials. L'edició d'enguany es va centrar en l'educació per a la ciutadania i l'ensenyament de les ciències socials, de la geografia i de la història. Es va fer una valoració de l'impacte de la nova assignatura amb ponències i experiències plasmades en plafons. Aquestes jornades van néixer l'any 2001 amb la intenció de posar a l'abast dels investigadors i del professorat un estat de la qüestió de la recerca i una anàlisi del seu impacte en el món educatiu.

Debat sobre la gestió de les institucions acadèmiques

Els dies 10 i 11 de març van tenir lloc, a l'Hotel Melià White House de Londres, unes jornades organitzades per la International Association of University Governing Bodies, amb el suport del Consell Social de la UAB, sobre l'autonomia en la gestió de les institucions acadèmiques i els reptes que es plantegen en un àmbit educatiu global. Van participar-hi representants d'universitats d'Europa, dels Estats Units i d'Austràlia. Entre altres qüestions, es van analitzar les tendències actuals de govern i de gestió en Educació Superior, el recursos humans i la gestió de les facultats, les responsabilitats de govern de les institucions acadèmiques, etc.

Es redactarà la biografia de tots els parlamentaris escollits des de 1812

➤ El Grup d'Història del Parlamentarisme de la UAB, que dirigeix Borja de Riquer, participarà en el projecte

El Grup d'Història del Parlamentarisme, que dirigeix el professor Borja de Riquer, participa en el projecte de recerca per a la redacció de les biografies de tots els parlamentaris elegits des de les Corts de Cadis fins l'actualitat. La presentació del projecte es va fer al Congrés dels Diputats amb la presència de la ministra d'Educació i Ciència, Mercedes Cabrera.

El projecte va néixer d'un conveni de col·laboració científica signat pels presidents del Congrés, Manuel Marín, i del Senat, Javier Rojo, i per la Universitat del País Basc, en representació d'una xarxa de 44 universitats espanyoles i americanes i 200 investigadors. Aquesta xarxa està dirigida per professors de la Universitat de Valladolid, la Universitat Complutense de Madrid, la Universitat de Sevilla i la Universitat Autònoma de Barcelona, representada pel professor Borja de Riquer. El coordinador del projecte és el professor Mikel Urquijo, de la Universitat del País Basc.

El pressupost per a la realització d'una primera fase (1810-1854) és d'1.075.000 euros, fet que fa d'aquest projecte el més

important realitzat a l'Estat espanyol en l'àmbit de les humanitats.

Les biografies abastaran la vida dels personatges en totes les seves facetes: la seva família i les seves relacions socials, la seva formació, el seu patrimoni i formació, i la seva activitat política, amb una atenció especial a la seva tasca parlamentària. La publicació d'un primer volum de l'obra, del període 1810-1845, és prevista per a l'any 2010, dos anys abans de la commemoració del bicentari de les Corts de Cadis.

El Grup d'Història del Parlamentarisme de la UAB participa en la coordinació del projecte en l'àmbit de Catalunya, del País Valencià i de les illes Balears. A més, el Servei de Documentació d'Història Local de Catalunya de la UAB està fent el disseny del sistema d'informació documental, que recull diverses bases de dades i permet gestionar el projecte en tot l'àmbit espanyol.

Presentació del projecte al Congrés dels Diputats.

NOMENAMENTS

Les facultats de Veterinària i Dret escullen nous degans

Darrerament s'han produït els nomenaments de dos degans a la UAB. Manuel Antonio López Béjar és degà de la Facultat de Veterinària des del dia 1 de febrer d'enguany; per la seva banda, José María de Dios Marcer és degà de la Facultat de Dret des del 1 de març.

Nous directors a diferents departaments de la UAB

Vuit departaments de l'Autònoma han escollit recentment el seu director. Des del dia 1 de març, Alberto Jesús Marco Valle dirigeix el Departament de Sanitat i d'Anatomia Animals; Pedro Jurado de los Santos és director del Departament de Pedagogia Aplicada des del 11 de gener; i Lorraine Baque Millet és directora del Departament de Filologia Francesa i Romànica; el febrer d'enguany, el dia 1 Xavier Rius Cornadó va prendre possessió del càrrec de director del Departament de Cirurgia; des del mateix dia, Juan Carlos Rubio Martínez és al capdavant del Departament de Filologia Espanyola; d'altra banda, Mireia Llinàs Grau és, des del 19 de febrer, directora del Departament de Filologia Anglesa i de Germanística; des del 1 de març, Joel Feliu Samuel Lajeunesse és director del Departament de Psicologia Social; i des del mateix dia, Núria de la Osa Chaparro és directora del Departament de Psicologia Clínica i de la Salut.

EL WEB

<http://www.elcervellsocial.net>

Al teu cervell predomina el pensament a l'hemisferi dret o a l'esquerra? Ets un torturador potencial? El mes de juny de 2006, la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona van signar un conveni mitjançant el qual es creava, a la Universitat, la Càtedra UAB El Cerebell Social. Adscrita al Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal, aquesta càtedra és un centre de reflexió i d'actuació en l'àmbit de la neurociència social. Al seu espai web, s'hi pot consultar l'agenda de les diferents activitats que organitzen periòdicament, una relació dels projectes de recerca que estan desenvolupant, diverses publicacions recomanades, accés a articles internacionals sobre recerca en neurociència social i, també, la resposta a les preguntes amb què començàvem aquestes línies.

RECERCA

Es posa en marxa la construcció del nou centre de transferència tecnològica Eureka I

El CZFB invertirà vuit milions d'euros en l'edifici, que ha estat dissenyat sota criteris de sostenibilitat

El rector de la UAB, Lluís Ferrer, i el delegat de l'Estat al Consorci de la Zona Franca (CZFB), Manuel Royes, van signar, el mes de febrer passat, el conveni de cessió dels terrenys on s'ubicarà el centre de transferència tecnològica Eureka I, que es comença a construir aquest mes de març en terrenys del campus de Bellaterra de la UAB.

Es tracta del primer centre per a usos tecnològics i científics que construeix el CZFB fora de la ciutat de Barcelona i constitueix un exemple de cooperació entre aquest i la UAB. En aquest sentit, Lluís Ferrer, rector de la UAB, va reivindicar la presència de centres de transferència tecnològica a l'àrea metropolitana de Barcelona i va dir del nou centre que era «una peça molt important de la construcció del nostre parc de recerca i del

Es tracta del primer centre per a usos tecnològics i científics que construeix el CZFB fora del municipi de Barcelona

nostre campus. Amb ell es consolidarà al campus de la UAB la presència de tots els actors que participen en la transferència de coneixement a la societat, des de la formació d'estudiants i d'investigadors fins a la generació de valor afegit». Lluís Ferrer va subratllar també la seva ubicació, en «un balcó a la B-30», la principal artèria viària de Catalunya, i pròxima a un important nucli d'empreses i instal·lacions científiques.

L'edifici acollirà unitats i equips de recerca i desenvolupament, tant d'empreses com de centres d'investigació i de la mateixa Universitat, amb un fort component d'R + D; un viver d'empreses cre-

Norbert Cinnamond, Manuel Royes i Lluís Ferrer.

ades a partir de la recerca d'investigadors de la UAB (empreses derivades) i la seu central del Parc de Recerca UAB. La previsió és que les obres estiguin acabades el segon semestre de l'any 2009.

L'Eureka I s'ubicarà en una parcel·la de 6.170 metres quadrats que la UAB ha cedit en ús al CZFB, a prop del monument d'Andreu Alfaro i de l'autopista AP-7. A canvi d'aquesta cessió, el Consorci invertirà vuit milions d'euros en la construcció de l'edifici i en gestionarà el lloguer a unitats i equips de recerca i desenvolupament d'empreses, de centres de recerca i de la UAB, durant trenta anys. Passat aquest temps, la gestió revertirà a la propietària del terrenys, la UAB.

El conveni marc de col·laboració entre el CZFB i la UAB obre la porta a ulteriors

acords entre ambdues institucions per promoure més edificis destinats a vivres de departaments tecnològics. El Consorci té una provada experiència de promoció d'edificis per a usos tecnològics, ja que anteriorment ha col·laborat amb universitats en projectes similars, com ara els edificis Nexus I i Nexus II, desenvolupats al barceloní Campus Nord de la UPC, a prop del superordinador Mare nostrum.

UN ENTORN CLAU

El nou centre de transferència Eureka I gaudirà d'un entorn favorable per a la potenciació de la recerca d'alt nivell, pròxim a infraestructures científiques de primer nivell, com ara el Síncrotró Alba, la Sala Blanca del Centre Nacional de Microelectrònica i dues de les futures instal·lacions del programa d'Infraestructures Científiques i Tecnològiques Singulars (ICTS), del Ministeri d'Educació i Ciència (CBA-TEG-Mouse Clinic i Centre de Biologia Estructural i Proteòmica).

Juntament amb el Parc Tecnològic del Vallès i el futur Parc de l'Alba, en terrenys del Centre Direccional de la Plana del Castell, aquest entorn constituirà un punt clau del desenvolupament empresarial i científic de Catalunya.

El projecte arquitectònic

Dissenyat per l'estudi d'arquitectura CTSARQ (Cinnamond-Torrentó-Sala Arquitectes), les instal·lacions de l'Eureka I parteixen d'una concepció d'edifici sostenible, en què l'estalvi energètic, en aspectes com la llum i la ventilació, s'han tingut molt en compte.

Amb més de set mil metres quadrats, l'Eureka I gira al voltant d'un tronc central que intercomunica els diferents braços de l'edifici, d'una volumetria molt variada. Consta de tres plantes d'oficines sobre rasant d'un total de cinc mil metres quadrats, amb un destacat joc de volums i diversos espais de terrasses i el vidre com a principal element de la façana.

L'edifici tindrà un pati central obert a l'oest -que hi aportarà llum i vistes- i una planta

soterrània de 1.800 metres quadrats. A la base del tronc central hi haurà una làmina d'aigua, i un espai d'umbracle complementarà l'enjardinament de la planta baixa.

Maqueta del futur edifici Eureka I.

Grup de Recerca Estil de Vida i Salut

Investigadors del Laboratori de Psicologia de l'Esport de la UAB.

➤ Desenvolupa mètodes per avaluar l'estil de vida de poblacions específiques i indicadors de benestar

La conducta dels esportistes va ser el primer objecte d'estudi, ara fa una dècada, del Grup de Recerca Estil de Vida i Salut. Després, la recerca va continuar amb l'avaluació de l'activitat física en la comunitat universitària. Centrada en l'estudi de la relació entre la salut i l'activitat física enfront del sedentarisme, la recerca va suposar el punt de partida del grup cap a l'especialització en l'estudi de l'estil de vida en relació amb la salut de diferents grups de població.

Els objectius principals del grup són dos. D'una banda, desenvolupar metodologies per avaluar l'estil de vida de poblacions específiques (esportistes, gent gran, infants, etc.) i per establir estratègies de promoció d'estils de vida saludables adaptats a cada grup. De l'altra, desenvolupar i avaluar indicadors de salut i de benestar, basats en l'anàlisi de la variabilitat de la freqüència cardíaca i de la seva relació amb la conducta i amb aspectes cognitius individuals.

Al grup, hi col·laboren especialistes de diferents àmbits. Coordinat pel professor Lluís Capdevila i ubicat al Laboratori de Psicologia de l'Esport, al Departament de Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació, l'equip principal del grup està

format pels investigadors següents: Mònica Pintanel, Eva Parrado, Montse Valero, Marta Ocaña, Julio Cervantes i Carmina Castellano. Altres membres són psicòlegs professionals, metges i fisiòlegs especialistes, metodòlegs de les ciències del comportament, enginyers electrònics i educadors físics.

RECERCA BÀSICA I APLICADA

El Grup de Recerca Estil de Vida i Salut du a terme recerques bàsiques i aplicades. En aquest últim cas, per exemple, destaca l'estudi actual sobre la promoció d'un estil de vida saludable en diferents tipus de poblacions, per a la Fundació Mensalus, amb l'objectiu d'aplicar els resultats en la reinserció social de drogo-dependents.

Pel que fa a recerca bàsica, un dels projectes actuals se centra a desenvolupar indicadors de salut a partir del registre combinat d'indicadors fisiològics, cognitius i conductuals. El grup coordina la recerca amb enginyers electrònics, de la UPC, per al desenvolupament de prototipus de sistemes de registre, i amb el Departament de Fisiologia del Centre d'Alt Rendiment de Sant Cugat, per tal d'aplicar els resultats a l'esport professional. Igualment, ha signat un conveni amb el FC Barcelona, vigent fins a l'any 2010, per analitzar l'aplicació dels resultats de la recerca a diferents seccions esportives.

Un dels objectius és establir estratègies de promoció d'estils de vida saludables per a grups de població

Com a projectes immediats, destaquen l'aplicació de les estratègies d'avaluació i de promoció d'un estil de vida saludable a la gent gran i als adolescents, i la col·laboració amb investigadors de l'Institut de Neurociències de la UAB per fer recerca bàsica amb animals amb l'objectiu de validar indicadors de salut fisiològics i bioquímics relacionats amb l'exercici físic.

Els resultats aplicats de la seva recerca permeten actualitzar els continguts dels cursos a distància i del Postgrau d'Estil de Vida i Salut, que des de fa anys ofereix crèdits de lliure elecció a tots els estudiants de la UAB (més informació a: <http://seneca.uab.cat/sportlab>).

Un web per a la comunitat universitària de parla catalana

L'experiència adquirida en projectes anteriors ha portat el Grup de Recerca Estil de Vida i Salut a l'estudi i la promoció d'un estil de vida saludable en la comunitat universitària de la xarxa d'universitats de parla catalana. L'objectiu és que els futurs professionals que es formin a les universitats, amb el seu exemple i la seva posició en la societat, ajudin a difondre el seguiment d'un estil de vida saludable. El projecte no s'adreça únicament als alumnes; es vol sensibilitzar la resta de la comunitat universitària (PAS i PDI) en relació amb el benestar i la salut. Per això, ha

dissenyat i ha posat en marxa un web interactiu que parteix d'una avaluació d'hàbits relacionats amb l'estil de vida, com la conducta activa (nivell d'activitat física i d'esport), la conducta alimentària, el control de l'estrès o el tabaquisme. De manera immediata, s'obté la interpretació dels resultats i suggeriments específics, amb la possibilitat d'aplicar alguna tècnica per millorar el benestar. El web permet al grup analitzar les dades obtingudes i dissenyar estratègies d'actuació específiques per a diferents col·lectius ([web: http://sportlab.uab.cat](http://sportlab.uab.cat)).

Presenten un nou sistema de banda ampla per a zones rurals

Investigadors de l'ETSE de la UAB, juntament amb empreses tecnològiques, han enllestit un sistema de telecomunicacions que pot oferir connexions a Internet, de banda ampla de fins a 75 Mbps, a zones rurals on ara la connexió és molt limitada o inexistent. La tecnologia es basa en un enllaç per satèl·lit mitjançant antena parabòlica, combinada amb una xarxa de connexions WiFi i WiMAX, i en el futur també amb connexió PLC.

El nou sistema de telecomunicacions, fruit d'un projecte de recerca PROFIT, finançat pel Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, consisteix en la combinació d'una estació central connectada a un satèl·lit de telecomunicacions i una xarxa de comunicacions WiFi, el sistema de connexió sense fils més àmpliament utilitzat, i de comunicacions WiMAX de 3,5 Ghz.

Aquest últim és un sistema de connexió sense fils similar al WiFi, però que permet abastir un radi de fins a 50 km des de l'antena principal. Amb aquesta combinació de tecnologies, les zones més remotes poden gaudir de velocitats de connexió molt més elevades que les que ofereixen les tecnologies actuals i de manera més econòmica. Els investigadors treballen ara en la integració de la connexió per satèl·lit amb la tecnologia PLC (*Power Line*

Communications), que permet rebre Internet per mitjà de la xarxa elèctrica.

A diferència dels sistemes comercials disponibles en el mercat, el nou sistema de telecomunicacions combina tant la recepció com l'enviament d'informació al satèl·lit amb banda ampla, amb la connexió sense fils WIMAX i WiFi per abastir d'Internet tota una població.

El projecte ha estat una col·laboració del Departament de Telecomunicació i Enginyeria de Sistemes de la UAB; l'empresa Iber Band Exchange, SA (IBER-X), l'equivalent a les borses de valors en el mercat de les telecomunicacions a Espanya; Telefónica Investigación y Desarrollo, SA; l'Àrea Estratègica de Projectes Tecnològics d'Hispatat; i GIGLE Semiconductor, SL, constituïda l'any 2006 i orientada al mercat de les comunicacions multimèdia a escala domèstica.

José López Vicario, Diego Soro i Gonzalo Seco.

BREUS

Una lluita més eficaç contra els hàbits no saludables

Els últims anys, s'ha produït un increment alarmant de les alteracions de la conducta alimentària, sobretot entre noies adolescents. La tesi doctoral «Prevenció de les alteracions alimentàries en noies adolescents», presentada el 21 de desembre de 2007 per Gemma López i dirigida pels doctors del Departament de Psicologia Clínica i de la Salut David Sánchez-Carracedo i Rosa Maria Raich, descriu un programa preventiu dirigit a millorar les actituds alimentàries i reduir la influència del model estètic transmès pels mitjans de comunicació. Els resultats indiquen que la intervenció administrada és eficaç en produir canvis favorables en les actituds.

Nous paràmetres per datar restes òssies a partir del pubis

Les professores Assumpció Malgosa i Carme Rissech, del Departament de Biologia Animal, de Biologia Vegetal i d'Ecologia, han publicat, a la revista *Forensic Science International*, un treball que defineix nous paràmetres que poden ser utilitzats en antropologia forense i paleoantropologia per definir l'edat, la salut i les condicions de vida de poblacions de temps passats. Les autores han definit, mitjançant fórmules matemàtiques, el creixement de la zona isquiepúbica, atès que l'os coxal és un dels elements esquelètics més importants per determinar el sexe i l'edat. En concret, aquest treball se centra en una part específica de la regió, el punt acetabular anatómic.

Noves alteracions cerebrals relacionades amb el trastorn per dèficit d'atenció

Una tesi doctoral de la UAB ha aportat llum nova sobre el trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat (TDAH) i ha revelat que hi ha més alteracions cerebrals que les que estaven identificades fins ara relacionades amb aquest trastorn. La novetat de la tesi «Neuroanatomy of Attention Deficit Hyperactivity Disorder: Voxel-Based Morphometry and Region of Interest Approaches», realitzada per la investigadora Susanna Carmona, sota la direcció d'Òscar Vilarroya, professor del Departament de Psiquiatria i de Medicina Legal de la UAB i director de la càtedra UAB El Cerebell Social, és l'aplicació de sofisticades tècni-

ques d'anàlisi cerebral (en concret, l'anàlisi de morfometria basada en vòxels, que són com els píxels però en 3D), que permeten analitzar el cervell sencer.

La troballa més rellevant ha estat la identificació d'alteracions neuroanòmiques, no només en àrees cerebrals relacionades amb els processos cognitius, sinó també en regions amb funcions motivacionals, com en el nucli accumbens. Aquesta descoberta explica, per exemple, per què els nens amb TDAH són incapaços d'estar atents en una classe de matemàtiques durant més de deu minuts i, no obstant això, poden estar concentrats durant hores jugant amb la consola.

Quan s'ajunten la fallida renal i la insuficiència cardíaca

Un dels problemes que coexisteixen amb la insuficiència cardíaca és la insuficiència renal. Investigadors del Departament de Medicina han participat en una recerca, publicada a la *Revista Española de Cardiología*, on es proposa un mètode alternatiu per poder detectar, de manera més precisa, la presència d'aquesta fallida renal en els pacients amb insuficiència cardíaca, ja que els mètodes habituals, basats únicament en la determinació de la creatinina en sang, són menys sensibles. Els autors d'aquesta recerca aconsellen la utilització d'un altre mètode de valoració més precís: l'aclariment de creatinina calculat amb una fórmula senzilla que inclou altres paràmetres, com l'edat o el pes.

Nou projecte contra les mutilacions genitals femenines

La Universitat Autònoma de Barcelona, l'Institut d'Investigació en Atenció Primària Jordi Gol, la Fundació La Caixa i l'ONG Wassu Gambia Kafo han iniciat un projecte d'investigació conjunt a Gàmbia i a Catalunya per prevenir les mutilacions genitals femenines.

El projecte, amb la constitució de dos observatoris, es desenvoluparà durant quatre anys a Gàmbia i a Catalunya. La professora del Departament d'Antropologia Social i Cultural de la UAB, Adriana Kaplan, investigadora principal del projecte, considera que «les conclusions d'aquest projecte permetran obrir el camí a l'aplicació d'aquesta estratègia a d'altres països on també es veu la mutilació genital femenina com un ritual d'identitat».

UN RITUAL DE PAS A L'EDAT ADULTA

La pràctica de la mutilació forma part d'un ritual de pas a l'edat adulta, que atorga identitat ètnica i de gènere. L'OMS calcula que entre cent i cent quaranta milions de dones i nenes al món han estat víctimes d'aquesta pràctica, bàsicament en països de l'Àfrica subsahariana. L'objectiu del projecte és dissenyar materials i formar els professionals d'atenció primària per treballar el canvi a través d'una intervenció educativa i preventiva.

D'altra banda, la intenció d'aquesta iniciativa és promoure també actituds favorables que permetin eliminar la part física conservant el simbolisme cultural d'aquests rituals. L'estratègia que proposen els investigadors, la «iniciació sense mutilació», és una estratègia de sensibilització, d'educació i de capacitat a les comunitats per tal de fer possible l'acceptació de rituals alternatius que eliminin la mutilació.

La professora Adriana Kaplan.

Nou avenç sobre l'origen dels canvis en els cromosomes

➤ Investigadors de la UAB han caracteritzat amb precisió un fragment d'ADN de la *Drosophila*

Científics de la Universitat Autònoma de Barcelona han pogut caracteritzar amb més precisió que mai el transposó Galileo, un fragment d'ADN que es repeteix en el genoma de la mosca de la fruita i que és responsable de la generació d'inversions cromosòmiques a les poblacions naturals. La recerca revela l'àmplia distribució de Galileo dins del gènere *Drosophila* i suggereix un paper important d'aquest transposó en la seva evolució cromosòmica.

Els transposons són seqüències independents d'ADN que es repliquen i s'insereixen en diferents punts dels cromosomes. En l'espècie humana representen prop del 50 % del genoma i a diferents espècies de *Drosophila* constitueixen del 10 al 25 % del genoma.

El grup de recerca que dirigeix Alfredo Ruiz, al Departament de Genètica i de Microbiologia de la UAB, va descriure per primer cop, l'any 1999, el transposó Galileo a l'espècie *Drosophila buzzatii*. Aquest transposó és responsable de la

Imatge d'una mosca del gènere *Drosophila*.

generació de dues inversions cromosòmiques presents en les poblacions naturals d'aquesta espècie. L'estructura d'aquest element, amb llargues repeticions terminals invertides i amb absència de seqüències que codifiquen proteïnes, era molt inusual i en dificultava la classificació.

En la darrera edició de la revista *Proceedings of the National Academy of Sciences*, els investigadors Alfredo Ruiz, Mar Marzo i Marta Puig han caracteritzat, amb més precisió que mai, el transposó Galileo gràcies a la seqüenciació completa del genoma de dotze espècies del gènere *Drosophila*. La recerca mostra que el Galileo està molt més distribuït en les diferents espècies del gènere del que es pensava, i ha confirmat la seva importància per entendre l'origen dels canvis cromosòmics a *Drosophila*.

Un centenar de radiodifusors debaten els reptes de la ràdio en un entorn multimèdia

Un centenar de radiodifusors catalans van participar, el 26 de febrer, en la jornada sobre «Els reptes de la ràdio en el nou entorn multimèdia», que va organitzar l'Observatori de la Ràdio a Catalunya, de la UAB, i que va tenir lloc a UAB Casa Convalescència.

A l'acte d'inauguració, el nou secretari de Mitjans de Comunicació de la Generalitat, Carles Mundó, a més d'afirmar la seva creença que la ràdio necessita els multimèdia per garantir el seu futur, va anunciar que, en el decurs d'aquest any, impulsarà la redacció d'un «mandat marc» del conjunt dels mitjans audiovisuals públics de Catalunya.

A la jornada, van participar-hi membres del Grup Multimèdia de la Unió Europea de Radiodifusió, que van posar a l'abast dels presents les claus de la transició de la ràdio analògica a la ràdio digital i les estratègies dels principals operadors europeus en aquest camp.

Entre les conclusions de la jornada, destaca que, tot i que no hi ha certesa sobre els suports digitals de difusió en el futur per a la ràdio convencional, Internet esdevé el mitjà necessari per guanyar oïdors, sobretot en les persones més joves, que han crescut en un entorn digital en el qual la xarxa és el centre de les seves pràctiques mediàtiques.

COMUNITAT

Dia de la Dona Treballadora a la UAB

La Universitat ret homenatge a la professora Teresa Torns

La professora del Departament de Sociologia Teresa Torns i la vicerectora de Relacions Institucionals, Anna Cros.

➤ A l'acte institucional es va presentar el Segon Pla d'Acció per a la Igualtat entre dones i homes a la UAB

El Dia Internacional de la Dona Treballadora es va celebrar a la UAB, de manera institucional i per tercer any consecutiu, el 6 de març. La sala d'actes del Rectorat va acollir l'acte, que va presentar la vicerectora de Relacions Institucionals, Anna Cros, qui va explicar l'elaboració que s'està duent a terme actualment del Segon Pla d'Acció per a la Igualtat entre Dones i Homes a la Universitat Autònoma de Barcelona. Bienni 2008-2010.

Aquest any, el reconeixement per la defensa dels drets de les dones a la UAB va ser per a Teresa Torns Martín, professora històrica de la Universitat, en concret del Departament de Sociologia, i gran treballadora pel que fa als drets i la igualtat de les dones. Louis Lemkow, professor del Departament de Sociologia i actualment director de l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals, va parlar de Teresa Torns, de qui va remarcar la seva capacitat d'escoltar els altres i el seu gran talent per transmetre el respecte pel saber.

Teresa Torns va correspondre amb el seu agraïment i es va traslladar en el temps fins a l'any 1982, any què va arribar a la UAB, on es va trobar amb un col·lectiu molt reduït de dones que lluitaven pels seus drets. En va ressaltar el poder invisible de les dones a la universitat i va manifestar el seu sentiment de sentir-se una dona privilegiada enfront d'altres dones invisibles d'altres col·lectius que no tenen oportunitats.

L'acte de reconeixement a la professora Teresa Torns es va cloure amb la projec-

ció d'una pel·lícula entranyable sobre la seva persona, en la qual van intervenir diversos professors de la UAB i alumnes de la professora Torns.

El tercer apartat de l'acte del Dia de la Dona Treballadora es va dedicar a la visibilització del treball de les dones de la UAB. Maria Prat, professora de l'Àrea de Didàctica de l'Expressió Corporal, va presentar la recerca finançada en la segona convocatòria d'ajuts de la UAB a investigacions sobre el sexisme, desenvol-

Teresa Torns va ressaltar el poder invisible de les dones a la universitat i va manifestar que se sent una dona privilegiada

lupament i avaluació d'estratègies per a la promoció i participació femenina al Servei d'Activitat Física de la UAB. D'altra banda, Maribel Ponferrada va presentar la seva tesi doctoral, titulada «Chicas y poder en la escuela. Identidades académicas, sociales y de género entre jóvenes de la periferia».

Finalment, va tenir lloc el lliurament del premi del concurs de fotografia Dona i Activitat Física, organitzat pel Servei d'Activitat Física de la UAB.

L'èxit consolida les VI Jornades del Grup Dones i Drets

Des de fa sis anys, el Grup Dones i Drets, de la UAB, i el grup Antígona organitzen unes jornades al voltant del món de les dones i dels seus drets. En edicions passades els cicles es van centrar en temes com les polítiques públiques d'igualtat, les dones i la seva situació internacional o la violència de gènere. Enguany, les sisenes jornades s'han enfocat a la prostitució. Així doncs, sota el nom «Dones, prostitució i treball sexual», l'aula magna de la Facultat de Dret ha acollit, del 3 al 5 de març i amb motiu del Dia Internacional de la Dona, un ventall de conferències i altres activitats que han servit per conèixer, analitzar i debatre el tema estrellat de les jornades.

Aquest cicle, a banda del seu propi interès, té l'atractiu afegit que els alumnes que hi participen poden aconseguir crèdits de lliure elecció. Possiblement aquest és un dels motius pels quals aquestes jornades tenen una bona influència i una participació que ronda el centenar d'estudiants.

Margarita Bonet, membre del Grup Dones i Drets, ha manifestat que l'èxit d'aquestes jornades serveix per certificar la consolidació de l'agrupació. Aquest col·lectiu, a més, és l'únic que té un centre de recerca reconegut en aquest àmbit. Amb vista a l'any que ve, s'apunta que les jornades se centraran en la transformació de les famílies.

Les dones del campus omplen les instal·lacions del SAF

➤ El SAF va obrir les seves portes, de manera gratuïta, a totes les dones, entre els dies 3 i 8 de març

Per tal de commemorar el Dia Internacional de la Dona Treballadora, el Servei d'Activitat Física (SAF) de la UAB va obrir les portes, del 3 al 8 de març, a totes les dones del campus perquè poguessin gaudir de les instal·lacions de manera gratuïta. Aquesta iniciativa, novetat d'enguany, va tenir la participació de 840 dones, entre estudiants, PDI i PAS. A banda, les que ja estan abonades al SAF van poder recollir una invitació per a una altra dona de fora del campus perquè gaudís d'aquesta oferta des del dia 10 de març fins al dia 24 d'aquest mateix mes. En total es van repartir 44 invitacions.

L'organització ha manifestat una clara satisfacció per l'acceptació que ha tingut la iniciativa. Tot i que, tant les competicions esportives com la taula rodona sobre dones, esport i mitjans de comunicació, no van tenir molt de quòrum, les activitats planificades al gimnàs es van omplir i les jornades especials de risoteràpia, seïtai i batuka, així com també les

d'iniciació, van deixar gent en llista d'espera. Aquest èxit, doncs, n'assegura una segona edició amb vista a l'any vinent.

A més, per als qui prefereixen ser espectadors de l'esport abans que practicar-lo, el SAF va oferir-los la possibilitat de participar en un concurs de fotografia de temàtica relacionada amb la dona i l'activitat física. El jurat, però, va ser força exigent i només es van concedir un tercer premi i un accèssit. El conjunt de les fotografies presentades a concurs es pot veure a l'Espai Social del SAF juntament amb les fotografies de les esportistes d'elit de la UAB.

Les abonades al SAF van repartir 44 invitacions.

La UAB pren mesures per reduir el consum d'aigua davant la situació de sequera

La Universitat Autònoma de Barcelona ha pres les primeres mesures per minimitzar el consum d'aigua davant l'actual situació de sequera que afecta el país. Des de l'1 de febrer, el sistema Ter-Llobregat ha entrat en situació d'excepcionalitat 2. L'escenari present limita l'ús d'aigua potable en molts municipis catalans, entre els quals hi ha Badalona, Barcelona, Cerdanyola del Vallès i Sabadell.

Aquesta situació d'excepcionalitat està prevista en el Decret 84/2007, de 3 d'abril, d'adopció de mesures excepcionals i d'emergència en relació amb la utilització dels recursos hídrics. El Decret preveu una aplicació progressiva i seqüencial de restriccions que allarguen

les reserves hídriques aptes per al consum domèstic. L'Agència Catalana de l'Aigua revisarà aquesta situació cada quinze dies, aproximadament.

La UAB, davant d'aquesta situació de sequera, ha pres un seguit de mesures per minimitzar el consum d'aigua. No es reguen zones enjardinades ni esportives dels campus de Bellaterra i de Sabadell. Tampoc no s'utilitza aigua per a reg o aigües de vials, carrers i voreres. Per la seva banda, el Servei d'Activitat Física (SAF) ha tancat el jacuzzi.

S'estan estudiant altres actuacions per fer front a la demanda d'aigua per a usos no domèstics. Si la situació no millora, doncs, s'adoptaran noves mesures.

Cinema, tallers i xerrades a la Primavera Solidària de la FAS

La Fundació Autònoma Solidària va organitzar, a partir del 20 de febrer, un cicle de tallers, xerrades i cinefòrum. Les pel·lícules escollides per al cinefòrum estan estretament relacionades amb les desigualtats i les injustícies que moltes persones pateixen al món. D'altra banda, els tallers van donar a conèixer tècniques per a la dinamització de grups, útils per als voluntaris que participen en programes socials i per a tothom que vulgui millorar les seves capacitats de comunicació. Finalment, les xerrades van tractar sobre «les socioaddiccions» (com afecten i com es poden tractar els hàbits que s'escapen del control d'una persona i li creen una situació de dependència).

El campus de Sabadell incorpora la signatura digital

El campus de Sabadell de la UAB ofereix la possibilitat de signar digitalment els documents. La identitat digital es tradueix en un certificat, emès per CATCert-Agència de Certificació, que assegura la confidencialitat de les tramitacions electròniques. Queda recollida en un dispositiu USB gratuït d'emmagatzematge de dades que conté una zona criptogràfica segura on s'ubica el certificat digital (i 80 MB d'espai d'ús lliure). Per obtenir-lo, s'ha de fer una petició a l'Agència Catalana de Certificació (www.idcat.net) i adreçar-se al Suport Logístic o al Punt d'Informació amb una còpia de la sol·licitud i una fotocòpia del DNI.

Quinze anys gestionant espais i serveis de la UAB

L'Agència de Promoció d'Activitats i de Congressos, que s'encarrega de gestionar els espais i els serveis de la nostra universitat per a l'organització de tota mena d'actes, ha celebrat el seu 15è aniversari. La comunitat universitària i altres institucions i empreses han confiat durant aquests anys en l'Agència, que ha aconseguit, amb la col·laboració dels equips d'UAB Casa Convalescència, Vila Universitària, l'Hotel Serhs Campus i els altres espais universitaris, esdevenir un servei útil i eficient. En reconeixement d'aquesta tasca, enguany ha estat guardonada amb el premi Col·lectiu UAB, atorgat per l'Associació d'Amics de la UAB.

La Caravana Universitària pel Clima arriba a l'Autònoma

➤ Durant una setmana, la caravana va portar al campus xerrades, cinema, col·loquis i un carnaval

La Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE), veient la necessitat de lluitar contra el canvi climàtic i els seus efectes, ha impulsat, en col·laboració amb la Fundación Biodiversidad i l'empresa ALSA, el projecte La Caravana Universitària pel Clima.

Les jornades de difusió de les investigacions que està empenent cada universitat, les activitats de sensibilització desenvolupades pels voluntaris de la caravana, les visites a les instal·lacions en cada campus i la signatura activa de compromisos d'actuació per la resta de membres universitaris han d'afavorir la contribució de les universitats en la lluita contra el canvi climàtic. Aquesta és la màxima del projecte, un projecte que es vol fer arribar a tretze universitats de l'Estat espanyol.

La caravana es configura a través del voluntariat d'estudiants de diferents carreres, sobretot de Ciències Ambientals. En el cas de la UAB, els qui han volgut col·laborar-hi ho han pogut fer a través de la

FAS. D'aquesta manera, el conjunt d'estudiants organitzen un ventall d'activitats per a cada universitat per on passen amb un únic denominador comú: el carnaval del clima, l'acte més vistós de cada estada. La resta d'activitats són diferents en cada ocasió.

En passar pel campus de l'Autònoma, van aprofitar per anar a visitar el Centre Esplai de la Fundació Catalana de l'Esplai, construïda amb criteris d'eficiència energètica. «El cinefòrum i les conferències no han aplegat gaire gent, però sí que s'hi ha vist un nivell de coneixements molt bo en les intervencions que s'han fet. Hem estat pocs, però les aportacions han estat de qualitat», comenta Marta Casado, una de les coordinadores d'aquest projecte mediambiental.

Un moment del carnaval organitzat per la Caravana.

La prevenció de riscos laborals implicarà tota la comunitat universitària de la UAB

El Consell de Govern de la Universitat Autònoma de Barcelona ha aprovat, recentment, el document de responsabilitats en matèria de prevenció de riscos laborals, el qual estableix les funcions del Servei de Prevenció i del Comitè de Seguretat i Salut, així com també dels diferents responsables i òrgans de la UAB que hauran d'implicar-s'hi.

El document aprovat es basa en el desenvolupament dels principis que defineix la legislació vigent sobre aquest tema (les lleis 31/95 i 54/2003). Aquesta legislació estableix l'obligatorietat d'integrar en la prevenció laboral les activitats de tots les nivells jeràrquics d'una entitat o institució com és l'Autònoma.

El document estableix les tasques que haurà de dur a terme cadascun dels agents implicats. A banda d'això, un punt del text especifica que «col·laborar en l'adaptació de les mesures adoptades» o «utilitzar correctament els mitjans i els equips de protecció necessaris al lloc de treball o de l'activitat» és responsabilitat de tota la comunitat.

A través d'aquest document, també s'ha aprovat la creació de sis districtes a la Universitat que agrupen els diferents centres de la UAB per proximitat, i s'ha establert la figura del responsable de la coordinació de prevenció de districte, que serà la persona que s'ocuparà de la gestió quotidiana de la prevenció.

PUBLICACIONS

¿DE QUIÉN HABLAN LAS NOTICIAS? Guía para humanizar la información. Amparo Moreno, Florencia Rovetto, Alfonso Buitrago. Barcelona: Icaria, 2007.

Aquest llibre és una eina per avaluar l'amplitud, la diversitat i la sensibilitat humana de la mirada informativa, una autocrítica dels hàbits de pensament assumits en el procés d'aprenentatge i d'integració en l'ofici de periodista. Permet desentrellar les rutines habituals en la producció de la informació, explorar altres enfocaments i assajar altres maneres de fer informació, fruit d'altres criteris al voltant de què es pot considerar notícia, i experimentar les noves possibilitats que ofereixen les tecnologies de la comunicació.

THE SOCIO-ENVIRONMENTAL HERITAGE OF THE UAB CAMPUS. Martí Boada i Roser Maneja (coord.). Bellaterra: Servei de Publicacions de la UAB, 2006.

El juny del 2005 es va publicar la primera edició d'aquesta obra. Fa un any es va pensar que era convenient fer-ne una edició en llengua anglesa, atesa la demanda d'aquest treball de valorització del campus de la UAB. En el llibre s'insisteix en la dimensió cultural del paisatge i en el fet urbà i la seva expressió en el territori. També en el fenomen de la metropolització com un procés que s'expressa arreu del territori i que desfrontera la visió clàssica del sistema urbà, d'una banda, i els sistemes naturals, de l'altra.

«Pensar que només pot haver-hi un tipus de família és un gran mite»

PARETO

Liliana Zanuso

Doctora en Psiquiatria per la Universitat de Buenos Aires, està especialitzada en psicopatologia, teràpia i mediació familiar i adolescents amb trastorns de personalitat. Entre d'altres, ha cursat estudis al Mediation Center de Portland (EUA). Ha estat assessora psicològica de l'Equip Interdisciplinari del Jutjat Civil i de Família núm. 25, de Buenos Aires, i membre del comitè de direcció de centres de salut mental i assistència psicoterapèutica. Des de 1970, porta a terme activitats docents tant a l'Argentina com a Catalunya. Liliana Zanuso va participar en el Postgrau Modular de Transformació del conflicte de l'Escola de Prevenció i Seguretat Integral de la UAB, en el qual va impartir el seminari Mediació: Adolescents Difícils. Estrategias de Prevención y Habilidades para Abordar su Problemática.

➤ L'AUTÒNOMA ha parlat amb aquesta especialista argentina en psicopatologia, teràpia i mediació familiar

Com podem reconèixer un adolescent difícil?

L'adolescència és una etapa de canvi per als joves i per als pares. Apareixen situacions noves que, segons com s'hi transiti, causaran dificultats. Els adolescents difícils ho són en funció que les seves conductes presentin problemes per a la convivència amb la família i a l'escola. Sovint no signifiquen que l'adolescent no sigui capaç de comportar-se bé, sinó que la família passa per una situació complicada. I la conducta de l'adolescent és un senyal que ens alerta.

Quines estratègies proposa als adolescents difícils i a les seves famílies?

La tasca principal és ajudar-los a aprendre a negociar, sobretot les noves pautes que l'adolescència exigeix, i oferir-los models

de negociació. La suposició que l'adolescent acceptarà els límits que estableix la família no és el millor criteri de base. Fills i pares, conjuntament, hauran de negociar normes de convivència bones per a tots; si ho fan així, els adolescents no les transgrediran. La paraula clau és el consens.

Ara, amb noves formes de família i amb defensors de la família tradicional, com s'afronten aquests problemes?

La família és un sistema que funciona amb normes pròpies. Un dels grans mites és pensar que només pot haver-hi un tipus de família: hi ha una infinitat de variacions igualment funcionals. Funcionen perquè els membres de la família han après a negociar. Els problemes no es produeixen per la forma com està constituïda la família, sinó per la forma com es relacionen els seus membres.

Com es transforma el conflicte en una cosa productiva?

És impossible viure sense conflicte. La vida es desenvolupa tot resolent conflic-

tes i aquestes resolucions ajuden a superar les crisis que poden sorgir. Així és com el conflicte esdevé una cosa positiva: afrontar-lo i acceptar-lo permetran el canvi i la transició cap a les diferents etapes de la vida.

A l'Argentina, el vuitanta per cent dels casos es resolen mitjançant processos de conciliació. Com s'assoleix això?

La llei argentina obliga primer a conciliar. És una paradoxa, ja que la llei vulnera una norma bàsica de la conciliació, la voluntarietat. No obstant això, la ciutadania, atès que hi està obligada, descobreix que és un model útil. Els resultats són molt bons i, a partir d'una conciliació d'un conflicte familiar amb èxit, els ciutadans opten en altres situacions per la mediació abans d'engegar un procés judicial. No hi ha cap mediador que estigui d'acord amb l'obligatorietat, però sí amb el fet que ha afavorit l'accés massiu. En el futur, quan la llei es modifiqui, la cultura de la mediació hi haurà arrelat.

l'autònoma

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

L'AUTÒNOMA Publicació de la UAB
EDICIÓ I PRODUCCIÓ:
Àrea de Comunicació i de Promoció
REDACCIÓ: Elisabet Borreda, María Jesús Delgado, Miguel Ángel Linares, Octavi López, Antoni Merino, Victòria Salvador, Guillermo Santamaría, Lucas Santos, Eugènia Sanz i Conxa Valls
IMPRESSIÓ: Servei de Publicacions
FOTOGRAFIES: Montserrat Benito, Antonio Zamora, Pierre Caufapé, Jordi Pareto i Christian Ribas

Març de 2008. Núm. 212
Les opinions expressades pels entrevistats reflecteixen únicament les seves idees. Està prohibida la reproducció total o parcial dels continguts d'aquesta revista sense l'autorització escrita de l'editor. L'AUTÒNOMA es pot imprimir en format Acrobat via Internet a: www.uab.cat

UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA
Àrea de Comunicació i de Promoció
Edifici del Rectorat
08193 Bellaterra
(Cerdanyola del Vallès)
Tel. 93 581 13 35
Fax 93 581 25 46
www.uab.cat
g.prensa@uab.cat